

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите.

Бедната челопеченка бързаше да стигне по-скоро до манастира. На гърдите ѝ стоеше полуживо двегодишното ѝ унуче, сираче, болно от две недели насам. То се топеше и ставаше все по-зле; не помогнаха бабешки лекове, ни баянета, ни лекарят във Враца. Остана ѝ най-послед надеждата на света Богородица. „Да му се чете на детето в манастира!“ Тъй ѝ казваха и селянките. Когато го видя следобед, тя се уплаши: то приличаше на мъртво. По-скоро! Дано света Богородичка даде помощ...

При всичко, че *лошо време беше сега*, тя тръгна днес за черепишкия манастир „Пресвета Богородица“. Но когато минуваше из гората, та да слезе към Искъра, из нея излезе някакъв момък в чудати опнати дрехи с широки ленти по гърдите и с пушка; лицето му беше измахнато и бледно. „Бабо, хляб! Умирам от глад!“ — каза той, като ѝ препречи пътя. Тя веднага се сети: „От о н и я е, дето ги гонят сега!... Боже Господи!“ — пошушна си Илийца уплашена. Тя потърси в торбата и видя, че е забравила да вземе хляб: само сухи корички, останали на дъното. Даде му ги.

„Бабо, в това село може ли да се скрия?“ Как ще се скрие в Челопек! Там е огън сега — ще го предадат на турците. Па и с тия дрехи! „Не може, синко, не може“ — каза му тя, гледайки милостиво измъченото му лице, по което сега се изобрази отчаяние. Тя помисли малко, па каза: „Скрий се, синко, сега в гората, може да те види някой. Тая нощ чакай ме, навъртай се, тука пак да те намеря. И хляб ще ти донеса, и някоя друга дреха... с тия не бива. Ние сме християни.“

Изпитото лице на момъка светна от надежда. „Ще те чакам, бабо; върви, бабо, благодаря!...“ — И тя го видя как той се изгуби в гората, като куцаше. Очите ѝ се наляха със сълзи. Тя се спусна тичешката надолу, като си мислеше: „Да направя това добро... клетнику! Какъв беше!... Може и бог ще се умилистави и поживи детето. Света Богородичке, помогни ми само да стигна до манастира, Божичко, закрили го, българин е, тръгнало е за християнска вяра курбан да става.“

Тя реши всичко да обади на игумена, старец милостив и добър българин, да вземе хляб и селски дрехи и щом чете на болното, веднага да тръгне насам, за да може още по мрак да наиде бежанеца. И тя бързаше сега с утроена сила, за да спаси, ако даде бог, два живота.

Нощта вече покриваше с тъмното си було Черепишкия манастир, глух и пустинен. Ненадейно манастирската вратня се похлопа.

«Кой е там?» - попита високо ратаят и се ослуша: жена вика. - Коя си ти?» «Стрина ти Илийца, Иване, от Челопек, отвори...» - каза тя. «Сама ли си?» - попита ратаят. «Самичка с унучето, Иване. Детето е зле, болест не чака. Само Господ може да помогне».

Ратаят се обади на калугера, който ѝ каза да върви, и тя го последва в черквата. Калугерът запали вощеница, метна епатрихила и взе молитвената книга. Той дигна епатрихила над главата на детето, нетърпеливо изчете молитвата за здраве, прекръсти болното, па закри книгата.

«Чакай, дядо Евтиме...» — каза селянката с нерешителен вид. «Какво има още?» - попита той. Тя понижи глас и продума: «Има едно нещо да ти обадя... Нали сме християни...».

Калугерът се разсърди: «Какво ще обаждаш и какви християни? Хай върви да спиш, да не свети свещ, че може да видят отгоре някои и да ни дойдат на гости...».

Под „някои“ калугерът разбираше „бунтовници“, и селянката разбра тъй. Лицето ѝ се угрижи и гласът ѝ затрепера: «Не се плаши, няма никой да дойде...»

Баба Илийца тръгна из нощта за към река Искър, зад която я чакаше сега бунтовникът.

(По Иван Вазов)

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	<p>Съгласни ли сте със следните твърдения? Заградете <u>Да</u> или <u>Не</u> срещу всяко от тях:</p> <p>А) Манастирът се намира в село Челопек. Да/Не</p> <p>Б) Баба Илийца среща момъка до река Искър. Да/Не</p> <p>В) Калугерът не иска да слуша за бунтовника. Да/Не</p> <p>Г) Баба Илийца иска да спаси бунтовника. Да/Не</p>	L/0/1/2/3 /4	L/0/1/2/3/ 4
2.	<p>Тълкувайте с по едно изречение или израз смисъла на изреченията и изразите от текста:</p> <p>А. Ние сме християни. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Б. Очите ѝ се наляха със сълзи. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>В. Тръгнало е за християнска вяра курбан да става.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3
3.	<p>Коментирайте с 1 – 2 изречения следния израз от текста. Тя веднага се сети: «От ония, дето ги гонят сега».</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1 L/0/1
4.	<p>Отговорете на въпроса, като заградите буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?</p> <p>А. Повествование Б. Описание</p> <p>В. Разсъждение Г. Повествование и описание</p>	L/0/1	L/0/1
5.	<p>Озаглавете текста, като назовете темата, и запишете заглавието.</p> <p>_____</p>	L/0/1/2	L/0/1/2

6.	<p>Открийте в текста и запишете в съответните редове по един пример на:</p> <p>Метафора _____</p> <p>Олицетворение _____</p> <p>Епитет _____</p>	L/0/1/2/3	L/0/1/2/3
7.	<p>Коментирайте с 1 – 2 изречения смисъла на следния откъс от текста:</p> <p>Калугерът се разсърди: «Какво ще обаждаш и какви християни? Хай върви да спиш, да не свети свещ, че може да видят отгоре някои и да ни дойдат на гости...».</p> <p>Под „някои“ калугерът разбираше „бунтовници“, и селянката разбра тъй. Лицето ѝ се угрижи и гласът ѝ затрепера: «Не се плаши, няма никой да дойде...»</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>	<p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>
8.	<p>Характеризирайте баба Илийца с 3 – 4 изречения, като назовете и аргументирате 3 нейни черти, проявени в текста.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/2/3/4</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>	<p>L/0/2/3/4</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
9.	<p>А) Подберете и запишете към посочените думи по един антоним от текста:</p> <p>Бавеше се - _____</p> <p>Отчаяние - _____</p> <p>Спря - _____</p> <p>Тесни - _____</p> <p>Румено - _____</p> <p>Б) Подберете и запишете към всяка дума по един синоним от текста:</p> <p>Отслабваше - _____</p> <p>Насочи се - _____</p> <p>Облекло - _____</p> <p>Изтощено - _____</p> <p>Ще кажа - _____</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5</p> <p>L/0/1/2/3/4/5</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5</p> <p>L/0/1/2/3/4/5</p>
10.	<p>Съставете и запишете 3 изречения, като употребите думата «ТЪМЕН» в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число/.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1/2/3</p>

11.	<p>Препишете изречението, като поправите грешките.</p> <p>Това означава още, че към творчеството на Иван Вазов трябва да престъпваме със разбирането, че в неговата цялостност и единство то е обществено значимо като свидетелство на времето, и като изразител на обществените идеи.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 /4/5	L/0/1/2/3/ 4/5
12.	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите.</p> <p>Тя реши всичко да обади на игумена, старец милостив и добър българин, да вземе хляб и селски дрехи и щом чете на болното, веднага да тръгне насам, за да може още по мрак да наиде бежанеца.</p> <p>Това изречение е _____</p> <p>(сложно съставно // сложно смесено // сложно съчинено) и се състои от _____ (две // три // четири) прости изречения.</p>	L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1
13.	<p>Запишете по един пример на глаголните времена, които се срещат в текста:</p> <p>Сегашно време _____</p> <p>Минало свършено време _____</p> <p>Минало несвършено време _____</p> <p>Минало неопределено време _____</p> <p>Бъдеще време _____</p>	L/0/1/2/3 /4/5	L/0/1/2/3/ 4/5
14.	<p>Препишете изречението, като употребите глаголите в преизказно наклонение:</p> <p>При всичко, че лошо време беше сега, тя тръгна днес за черепишкия манастир „Пресвета Богородица“. Но когато минаваше из гората, та да слезе към Искъра, из нея излезе някакъв момък в чудати опнати дрехи с широки ленти по гърдите и с пушка; лицето му беше измахнато и бледно.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 /4/5 L/0/1	L/0/1/2/3/ 4/5 L/0/1

15.	<p>Преобразувайте пряката реч в непряка и запишете изречението.</p> <p>Тя помисли малко, па каза: „Скрий се, синко, сега в гората, може да те види някой. Тая нощ чакай ме, навъртай се, тука пак да те намеря“.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3/4	L/0/1/2/3/4								
16.	<p>Запишете до всеки цитат номера, който посочва автора му и произведението.</p> <p>Пейо Яворов «Заточеници» (1); Д. Чинтулов «Стани, стани, юнак балкански» (2); Хр. Ботев «На прощаване» (3).</p> <p>А) „Дружина тръгва, отива, Пътят е страшен, но славен: Аз може млад да загина... Но... стига ми тая награда“.( )</p> <p>Б) „Рушители на гнет вековен, Продаде ни предател клет; Служители на дълг синовен, Осъди ни врага заклет...“ ( )</p> <p>В) „Я вижте, братя, погледнете На ближните нам племена! От тях добър пример вземете Как си прославят имена!“.( )</p>	L/0/1/2/3	L/0/1/2/3								
17.	<p>Съединете със стрелки имената на персонажите с названия на съответните произведения.</p> <table><tr><td>Иречек</td><td>„На браздата“</td></tr><tr><td>Македонски</td><td>„Изворът на Белоногата“</td></tr><tr><td>Гергана</td><td>„Бай Ганьо“</td></tr><tr><td>Боне Крайненеца</td><td>„Немили-недраги“</td></tr></table>	Иречек	„На браздата“	Македонски	„Изворът на Белоногата“	Гергана	„Бай Ганьо“	Боне Крайненеца	„Немили-недраги“	L/0/1/2/3/4	L/0/1/2/3/4
Иречек	„На браздата“										
Македонски	„Изворът на Белоногата“										
Гергана	„Бай Ганьо“										
Боне Крайненеца	„Немили-недраги“										

18.	<p>Разказът на Иван Вазов започва така: «След обяд на 20 май .....година, ден, в който Ботевата чета беше разбита при „Волът“ във Врачанския балкан и сам Ботев падна пронизан от куршума на черкезката потеря...»</p> <p>Отговорете с по едно изречения на следните въпроси, за да покажете знанията си за това историческо събитие:</p> <p>В коя година се случва събитието?</p> <hr/> <hr/> <p>Защо четата е наричана „Ботева чета“?</p> <hr/> <hr/> <p>Кой е войводата на четата?</p> <hr/> <hr/> <p>Какво знаеш за воеводата?</p> <hr/> <hr/> <p>Колко души приблизително наброява четата? Подчертай най-подходящото число от следните: 100, 150, 200, 250, 300)</p> <hr/> <hr/> <p>Как се нарича параходът, с който четата преминава Дунава?</p> <hr/> <hr/> <p>Къде слиза четата на българския бряг?</p> <hr/> <hr/> <p>Какъв е историческият контекст на четата?</p> <hr/> <hr/> <p>Към кой град/район се насочва четата след слизането си?</p> <hr/> <hr/>	L/0/1/2/3 /4/5/6/7/ 8/9	L/1/0/2/3/ 4/5/6/7/8/9
19.	<p>Запишете три национални празника на българите.</p> <hr/> <hr/>	L/0/1/2/3	L/0/1/2/3

[illegible]